

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturukoolituse kvaliteedi parendamine“

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri täienduskoolituse hindamisnõukogu otsus

KVALITEEDI HINDAMINE

MTÜ ERILISTE LASTE VARAJASE TOETAMISE KESKUS A-AKADEEMIA

LASTEHOID JA TEENUSED NOORTELE ÕPPEKAVARÜHM

21.12.2023

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri täienduskoolituse hindamisnõukogu otsustas, et MTÜ Eriliste Laste Varajase Toetamise Keskus A-AKADEEMIA ei ole positiivselt läbinud täienduskoolituse kvaliteedihindamist lastehoid ja teenused noortele õppekavarühmas.

Lähtuvalt Haridus- ja Noorteameti põhimääruse § 24 lõikest 7 ning võttes aluseks Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (edaspidi HAKA) täienduskoolituse hindamisnõukogus (edaspidi nõukogu) 08.12.2022 kinnitatud dokumendi „Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamise juhend“ (edaspidi juhend) sedastab HAKA nõukogu järgmist:

1. MTÜ Eriliste Laste Varajase Toetamise Keskus A-AKADEEMIA kooskõlastas HAKAga kvaliteedi hindamise lastehoid ja teenused noortele õppekavarühmas 24.03.2023.
2. MTÜ Eriliste Laste Varajase Toetamise Keskus A-AKADEEMIA esitas lastehoid ja teenused noortele õppekavarühma eneseanalüüsi aruande HAKAle 11.04.2023.
3. HAKA kooskõlastas MTÜ Eriliste Laste Varajase Toetamise Keskus A-AKADEEMIA hindamiskomisjoni koosseisus:
 - 1) **Madli Mikli** – komisjoni esimees
 - 2) **Tiiu Tammemäe** – hindamiskeskkonksperit
4. Komisjon viis läbi hindamisvestluse virtuaalselt 28.04.2023.
5. HAKA edastas hindamisaruande MTÜ Eriliste Laste Varajase Toetamise Keskus A-AKADEEMIA kommenteerimiseks 11.06.2023. MTÜ Eriliste Laste Varajase Toetamise Keskus A-AKADEEMIA-l ei olnud esmasele aruandele kommentaare ega täpsustusi.
6. HAKA edastas lõpliku hindamisaruande asutusele 11.06.2023. Täienduskoolituse hindamisnõukogu otsustas 01.11.2023 istungil aruande komisjonile korrigeerimiseks tagasi

saata, viidates vajadusele vaadata üle TäKS-st ja täienduskoolituse standardist tulenevate nõuete täitmist puudutavad hinnangud. Komisjon saatis täpsustatud hindamisaruande asutusele 07.12.2023. Asutus ei esitanud muudetud aruandele omapoolseid kommentaare. HAKA esitas lõpliku hindamisaruande asutusele 18.12.2023. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa.

7. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas nõukogu sekretär nõukogu liikmetele.
8. Nõukogu arutas saadud dokumente 21.12.2023 istungil 9 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised **MTÜ Eriliste Laste Varajase Toetamise Keskus A-AKADEEMIA lastehoid ja teenused noortele õppekavarühma** koondhinnangud, tugevused ning parendusvaldkonnad ja soovitused.

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL	
Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Õppekava ja õppekavaarendus

Tugevused

- 1) Asutusel on tänu paralleelselt osutatavale nõustamis- ja teraapiateenusele hea ülevaade valdkonna praktilistest vajadustest ja trendidest ning nendega arvestatakse oma koolituste väljatöötamisel. See teadmine võimaldab uuele infole ja sihtrühma vajadustele kiiresti ning paindlikult reageerida ning vajalikke uusi koolitusi välja töötada.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Nii õppekava "Lapse probleemne käitumine ja emotsioonid" kui ka "Autistlik laps peres" eesmärgi sõnastused on vaja üle vaadata ja korrigeerida. Mõlemas õppekavas on eesmärgi all praegu kirjas koolituse teemad ja õppetöö kirjeldus, aga mitte see, kuhu peaks koolituse lõpuks jõudma. Seetõttu soovitame mõlemas õppekavas eesmärgi sõnastuse üle vaadata ning korrigeerida, kasutades nt sõnastust "Koolituse tulemusel on õppijal olemas ülevaade ... / olemas teadmised .../ omandatud oskused ... vms".
- 2) Õppekava "Lapse probleemne käitumine ja emotsioonid" õpiväljundid ei ole kirjeldatud väljundipõhiselt (st hinnatavalt ja mõõdetavalt), vaid on jäänud teemade ja märksõnade tasemele. Õpiväljundid peavad lähtuma õppekava eesmärgist ja sisaldama koolituse läbinu uusi teadmisi, oskusi, hoiakuid. Seetõttu soovitab komisjon õpiväljundid üle vaadata ning sõnastada need mõõtmist ja hindamist võimaldavate oskuste, hoiakute ja teadmistena. Kattuva sisuga ja üksteist dubleerivad õpiväljundid on soovitatav omavahel kokku liita. Samuti soovitame õpiväljunditesse sisse tuua koolitust tutvustavas tekstis mainitud praktilised oskused.

- 3) Õppekavas "Autistlik laps peres" on kokku 14 õpiväljundit, mis on oma sisu mahult väga erinevad (detailne faktiteadmine versus väga mahuka sisuga teemad). Mitmed selle õppekava õpiväljundid dubleerivad üksteist. Õpiväljund nr 14 ei kvalifitseeru õpiväljundiks, vaid on koolituse sisu kirjeldus. Soovitame ka selle õppekava õpiväljundid üle vaadata ka korrigeerida, sh koondada kokku omavahel samasisulised väljundid.
- 4) Õppekavas "Autistlik laps peres" puudub õppesisu. Korrektne on, et õppesisu kirjeldus annaks potentsiaalsele õppijale ülevaate olulisematest teemadest, mida koolitusel käsitletakse. Seetõttu soovitame praeguse sisukirjelduse üle vaadata ja märkida sinna teemad, mida koolituse käigus puudutatakse.
- 5) Õppekavas „Autistlik laps peres“ on õppemeetodina märgitud "veebikoolitus", mis ei ole õppemeetod. Õppekavas „Lapse probleemne käitumine ja probleemid“ õppemeetodeid märgitud ei ole. Soovitame õppekavadesse märkida, milliseid õppemeetodeid koolitused tegelikult sisaldavad.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

A-Akadeemia õppekavad "Autistlik laps peres" ja "Lapse probleemne käitumine" on komisjoni hinnangul üldiselt oma sisult aja- ja asjakohased ning tõendus põhised. Konkreetselt plaani, kindlaid kokkuleppeid või põhimõtteid, mille alusel õppekavasid luuakse või uuendatakse, asutusel ei ole. Mõlemad koolitused on välja töötatud lähtuvalt praktilisest vajadusest ja erinevate sihtrühmade ootustest ning neid uuendatakse jooksvalt vastavalt sellele, millised on uued suunad ja trendid antud valdkonnas. Väga palju arvestatakse ka osalejate tagasisidet ja soove.

Mitmeid puudujääke esineb aga mõlema koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sisu kirjeldamise osas. Õppekavade pealkirjad väljendavad küll selgelt õppekavade sisu, aga koolituse eesmärgid vajavad mõlemas dokumendis ümbersõnastamist nii, et ei oleks tegemist koolituse kirjelduse või õpiväljundite ümberjutustamisega. Ka õppemeetod ei ole kummaski õppekavas korrektselt märgitud, sest „veebikoolitus“ ei ole õppemeetod. Õppemeetodiks saab olla kas loeng, praktiline õpe või mõni aktiivõppemeetod, nt arutelud, grupitööd jms. Õppekavas „Autistlik laps peres“ on puudu õppe sisu. Selle asemel on tegemist õppekava koostamise ajendiks oleva olukorra kirjeldusega.

Sihtrühma kirjeldused on mõlemal õppekaval sobivad, samuti on sobivad õppemahud.

Suurim probleem on mõlemal õppekaval õpiväljunditega. Õppekavas „Lapse probleemne käitumine ja probleemid“ need sisuliselt puuduvad, kuna on ära toodud vaid teemade ja märksõnadena, millest ei ole aru saada, mis on see konkreetne mõõdetav oskus või teadmine, mida õppija koolituse lõpuks saab. Puuduvad ka praktilisi oskusi kirjeldavad õpiväljundid, ehkki õppe eesmärgis on neid lubatud. Õppekavas „Autistlik laps peres“ on õpiväljundid kõll olemas, aga need on väga erineva sisumahuga ning paljud neist ka dubleerivad üksteist. Kõik õpiväljundid ei kirjelda ka õppe lõpuks saavutatavat tulemust, vaid õppetööd ennast.

Kuna mõlemas hinnatud õppekavas on olulisi, seadusest tulenevate nõuete täitmist ja õppe üldist kvaliteeti puudutavaid probleeme, siis hindab komisjon hindamisevaldkonna „Õppekava ja õppekavaarendus“ **nõuded mitte täidetuks.**

Õppimine ja õpetamine

Tugevused

- 1) Koolitused annavad õppijatele võimaluse luua endale väljaspool koolitust praktiliselt kasutatavat materjali. Näiteks "Autistlik laps peres" koolituse käigus saab osaleja luua endale peresituatsioonis praktilise väärtusega vahendi (struktureeritud päevakava).

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Hindamisvestlusel, eneseanalüüsist ja õppekavadest ilmnes, et kummagi koolituse lõpus ega selle kestel ei toimu omandatud oskuste ja teadmiste kontrolli ehk hindamist. Koolitajad kinnitasid vestlusel ka ise, et hindamist kui sellist eraldi ei toimu. Õppekavades on kirjas, et koolituse läbimise eelduseks on täies mahus loengutes osalemine ning kui see tingimus on täidetud, siis väljastatakse õppijale tunnistus. Täienduskoolituse standardi § 3 lõike 2 kohaselt eeldab tunnistuse väljastamine aga ka õpiväljundite saavutatuse hindamist.

- Kui koolitusasutus on jätkuvalt seda meelt, et õpiväljundeid ei hinnata ning koolituse edukaks lõpetamiseks piisab ainult kohal käimisest ja osalemisest, siis tuleb õppekavas olev info koolituse lõpus väljastatava dokumendi osas viia vastavusse seadusega ning märkida, et õppijatele väljastatakse koolituse läbimisel tõend.

- Kui koolitusasutus soovib jätkuvalt väljastada õppijatele koolituse lõpus tunnistust, on vajalik õppekava korrigeerida ning töötada välja hindamismetoodika ja valida õpiväljundite saavutatuse hindamiseks sobiv(ad) hindamismeetod(id) ning neid ka koolituse käigus rakendada.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Koolitajad kaardistavad enne koolituse algust ja koolituse käigus õppijate eripärad ja vajadused ning arvestavad nendega. Näiteks kui grupis on valdav enamus lapsevanemaid, siis keskendutakse teemade käsitlemisel rohkem sellistele, mis on vajalikud lapsevanematele. Kui valdav enamus on õpetajad, siis nendele. Teised teemad võetakse selle arvelt läbi pealiskaudsemalt, kuid koolituse käigus jälgitakse siiski õppekava ning ükski teema ei jää kajastamata.

Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppekavas seatud õpiväljundite saavutamist. Nad jälgivad koolituse käigus õppijate edenemist ning seda, kui aktiivselt õppija koolitusel osaleb, annavad jooksvat tagasisidet oskuste ja teadmiste omandamise kohta ning nõustavad ja toetavad, kus vaja.

Õppijatelt kogutakse regulaarset tagasisidet ja seda arvestatakse nii õppekavade arendamisel kui õppetöö korraldamisel.

Õppekavas on sätestatud lõpetamise tingimused (osaleda tuleb kogu koolitusel) ja öeldud on, et õppijatele väljastatakse koolituse lõpus tunnistus. Hindamismeetodeid õpiväljundite hindamiseks ei ole välja toodud ja vestlusel selgus, et hindamist tegelikult ei toimu. Vastavalt täienduskoolituse standardi § 3 lõikele 2 tohib õppijale tunnistuse väljastada vaid juhul kui õppe käigus või lõpus hinnatakse õppija õpiväljundite saavutatust. Tunnistuse väljastamiseks ei piisa vaid osalemisest.

Komisjon on teinud asutusele parendusettepaneku ja soovituse viia õppe lõpetamise tingimused ja väljastatav lõpudokument vastavusse standardist tulenevate nõuetega.

Kuna asutus on mõlema koolituse puhul eksinud täienduskoolituse standardi § 2 lõikes 2 koolituse lõpetamise tingimusi ja väljastatavat dokumenti sätestavate nõuete vastu, ei saa komisjon hindamisvaldkonda „Õppimine ja õpetamine“ positiivselt läbituks arvestada. Seetõttu loetakse, et selle hindamisvaldkonna puhul **nõuded ei ole täidetud**.

Koolitajad

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Mõlemas hinnatud õppekavas puudub koolitust läbi viiva koolitaja kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse kirjeldus. Täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punkti 10 kohaselt peab õppekavas ühe kohustusliku komponendina leiduma ka koolitaja kvalifikatsioonikirjeldus. Soovitame selle info õppekavadesse kindlasti lisada.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Koolitusasutuse veebilehel on olemas tutvustavad tekstid koolitajate kvalifikatsiooni ja tausta kohta, kuid tutvustused on oma sisult ja mahult erinevad. Koolitajad oma ala eksperdid, kes on samas praktikud. Koolitajad tegelevad enesearendamisega, hoiavad end kursis mujal maailmas kasutusel olevate uute suundadega erivajadustega laste toetamise meetodikate osas ja rakendavad neid ka oma koolitustel.

Tutvustavad tekstid on aga oma sisult ebaühtlased (mõne koolitaja kohta põhjalik, teiste kohta ainult neid kui inimesi kirjeldav) ja õppekavades puudub nõuetekohane informatsioon koolitajate kohta. Kuna viimase näol on tegemist seadusest tuleneva nõude mittetäitmisega, siis on komisjoni hinnangul **nõuded täidetud põhiosas**.

Ressursid

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Asutus pakub koolitusi peamiselt veebis, kasutades selleks Google Meet keskkonda. See võimaldab koolitusel osaleda ka inimestel, kellel muidu koolitusele kohale tulemine erinevatel põhjustel raskendatud on. Kontaktkoolituste jaoks on koolitusasutusel vajalikud ruumid olemas. Need asuvad samas hoones kus asutus ka muidu tegutseb ning teraapia- ja nõustamisteenust pakub. Ruumid vastavad tervisekaitse nõuetele ja nendes on olemas õppimiseks vajalikud vahendid. Ligipääsetavus on tagatud ka erivajadustega, nt ratastoolis õppijatele. Koolitajatel on olemas kogemus ka õppijaga, kes kasutas koolituse jooksul isiklikku viipekeele tõlki. Igal õppijal on võimalik paluda abi viipekeele tõlgi leidmisel ka koolitajalt, kuna too on Kuulmispuudega Inimeste Koja liige, aga tõlgi teenuse eest tasub siis õppija ise.

Eraldi õppematerjale õppijatele ei jagata, igaüks koostab endale ise konspekti. Õppeklassis on olemas märkmepaber ja pliiatsid juhaks kui õppijal endal kaasas ei ole.

Veebikoolitustel osaleb alati asutuse poolt ka administraator, kes jälgib, et kõik sujuks tehniliselt hästi. Administraatoriks on asutuse enda töötaja, tavaliselt assistent või projektijuht. Tema pakub vajadusel tehnilist tuge ka õppijatele.

Eelnevast lähtudes leiab komisjon, et hindamisvaldkonna “Ressursid” **nõuded on täidetud**.

9. Nõukogu kaalus 21.12.2023 istungil punktis 8 toodud hindamisaruandes esitatud koondhinnanguid, soovitusi ja tugevusi,

OTSUSTAS:

MTÜ Eriliste Laste Varajase Toetamise Keskus A-AKADEEMIA ei ole positiivselt läbinud täienduskoolituse lastehoid ja teenused noortele õppekavarühma kvaliteedihindamist.

Otsus võeti vastu 9 poolthäälega. Vastu 0.

10. Isikul, kes leiab, et HAKA poolt läbi viidavate hindamistoimingutega või hindamisnõukogu otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vaie esitatakse hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saada.

Hindamisnõukogu saadab vaide hindamisnõukogu vaidekomisjonile, kes esitab viie päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Hindamisnõukogu lahendab vaide kümne päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni kolmekümne päeva võrra.

Hillar Bauman

hindamisnõukogu sekretär